

31993L0083

6.10.1993

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

L 248/15

ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL 93/83/KEE

tas-27 ta' Settembru 1993

dwar il-kordinazzjoni ta' ċerti regoli dwar id-drittijiet ta' l-awtur u drittijiet relatati ma' drittijiet ta' l-awtur applikabbli għal xandir bis-satellita u ritrasmissjoni bil-cable

IL-KUNSILL TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

amministrattiva fi Stati Membri dwar il-bidu ta' u l-insegwiment ta' attivitajiet bhala persuni li jahdmu għal rashom;

Wara li kkunsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, u b'mod partikulari l-Artikoli 57(2) u 66 tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾,

- (3) Billi xandiriet trasmessi bejn fruntieri fil-Komunità, b'mod partikolari permezz tas-satellita jew cable, huma wiehed mill-modi l-aktar importanti biex ikunu milhuqa l-għanijiet tal-Komunità, li jkunu fl-istess hin politiċi, ekonomiċi, soċjali, kulturali u legali;

B'koperazzjoni mal-Parlament Ewropew ⁽²⁾,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali ⁽³⁾,

- (4) Billi l-Kunsill diġà adotta d-Direttiva 89/552/KEE tat-3 ta' Ottubru 1989 dwar il-kordinazzjoni ta' ċerti disposizzjonijiet stabbiliti permezz ta' liġi, regolament jew azzjoni amministrattiva fi Stati Membri dwar it-twetttiq ta' attivitajiet ta' xandiriet televiżivi ⁽⁴⁾, li jagħmlu disposizzjonijiet għall-promozzjoni tad-distribuzzjoni u produzzjoni ta' programmi televiżivi Ewropej u għall-promozzjoni u sponsorship, il-protezzjoni ta' minuri u d-dritt ta' twegiba;

- (1) Billi l-għanijiet tal-Komunità kif stabbiliti fit-Trattat jinkludu l-istabbiliment ta' unjoni aktar mill-qrib bejn il-popli ta' l-Ewropa, it-tishih ta' relazzjonijiet aktar mill-qrib bejn l-Istati Membri tal-Komunità u l-assigurazzjoni tal-progress ekonomiku u soċjali tal-pajjiżi tal-Komunità permezz ta' azzjoni komuni biex ikunu eliminati l-barrieri li jifirdu l-Ewropa;

- (2) Billi, għal dak il-għan, it-Trattat jipprovdi għall-istabbiliment ta' suq komuni u għal zona mingħajr fruntieri interni; billi l-mizuri biex jintlaħaq dan jinkludu t-nehhija ta' ostakoli għall-moviment liberu ta' servizzi u l-introduzzjoni ta' sistema li tassigura li l-kompetizzjoni fis-suq komuni ma tkunx distorta; billi, għal dak il-għan, il-Kunsill jista' jadotta direttivi għall-kordinazzjoni tad-disposizzjonijiet stabbiliti bil-liġi, b'regolament jew azzjoni

- (5) Billi, iżda, l-kisba ta' dawn l-għanijiet għar-rigward ta' xandir bis-satellita minn fruntiera għal ohra u t-ritrasmissjoni bil-cable ta' programmi minn Stati Membri ohra preżentement għadha mxekkla b'diversi differenzi bejn regoli nazzjonali dwar drittijiet ta' l-awtur u ċerta grad ta' incertezza legali; billi dan ifisser li daww li jkollhom jeddijiet huma esposti għat-theddida li jaraw ix-xoghlijiet tagħhom sfruttati mingħajr hlas ta' remunerazzjoni jew li daww l-individwi li jkollhom jeddijiet esklussivi f'diversi Stati Membri jimblukkaw l-isfruttar tal-jeddijiet tagħhom; billi l-incertezza legali b'mod partikolari tikkostitwixxi ostakolu dirett għaċ-ċirkolazzjoni hielsa ta' programmi fil-Komunità;

⁽¹⁾ ĠU C 255, ta' l-1.10.1991, pġ. 3 u

ĠU C 25, tat-28.1.1993, pġ. 43.

⁽²⁾ ĠU C 305, tat-23.11.1992, pġ. 129 u

ĠU C 255, ta' l-20.9.1993.

⁽³⁾ ĠU C 98, tal-21.4.1992, pġ. 44.

⁽⁴⁾ ĠU L 298, tas-17.10.1989, pġ. 23.

- (6) Billi preżentement qed issir distinzjoni għal finijiet ta' drittijiet ta' l-awtur bejn komunikazzjoni mal-pubbliku permezz ta' satellita diretta u komunikazzjoni mal-pubbliku permezz ta' satellita ta' komunikazzjoni; billi, peress li lllum hi possibbli *individual reception* u possibbli li wiehed jixtriha fiż-żewġ tipi ta' satellita, m'hemmx aktar xi ġustifikazzjoni għal dan it-trattament legali differenti;
- (7) Billi x-xandir liberu ta' programmi hu wkoll impedit minhabba l-inċertezza legali preżenti dwar jekk xandir bis-satellita li s-sinjali tagħha jistgħu jkunu rċevuti direttament jaffettwa l-jeddijiet fil-pajjiż ta' trasmissjoni biss jew fil-pajjiżi kollha ta' *reception* flimkien; billi, peress li satelliti ta' komunikazzjoni u satelliti diretti huma trattati l-istess għal finijiet ta' drittijiet ta' l-awtur, din l-inċertezza legali issa taf-fettwa kważi l-programmi kollha mxandra fil-Komunità permezz tas-satellita;
- (8) Billi, aktar minn hekk, ċertezza legali, li hi pre-rekwiżit għall-moviment liberu ta' xandir fil-Komunità, hi nieqsa meta programmi trasmessi minn fruntiera għal oħra jkunu trasmessi u ri-trasmessi permezz ta' *cable networks*;
- (9) Billi l-iżvilupp ta' akkwist ta' jeddijiet fuq bażi kuntrattwali permezz ta' awtorizzazzjoni diġà qed tagħti kontribuzzjoni vigoruża għat-twaqqif ta' ż-żona awdjo-viżiva Ewropeja; billi l-kontinwazzjoni ta' dawk il-ftehim kuntrattwali għandha tkun assicurata u t-thaddim sewwa fil-prattika għandu jkun promoss fejn dan jista' jkun possibbli;
- (10) Billi fil-preżent operaturi bil-*cable* b'mod partikolari ma jistgħux ikunu ċerti li huma jkunu attwalment akkwistaw il-jeddijiet kollha tal-programm kopert b'dak il-ftehim;
- (11) Billi, fl-ahhar nett, il-partijiet fl-Istati Membri differenti mhumiex kollha marbuta l-istess b'obbligazzjonijiet li jipprevjenuhom milli jirrifjutaw mingħajr raġuni valida li jinnegozjaw l-akkwist tal-jeddijiet mehtieġa għad-distribuzzjoni bil-*cable* jew li jippermettu dawk in-negozjati li jfallu;
- (12) Billi l-qafas legali għat-twaqqif ta' żona awdjo-viżiva waħda stabbilita fid-Direttiva 89/552/KEE għandu, għalhekk, ikun supplimentat b'referenza għal drittijiet ta' l-awtur;
- (13) Billi, għalhekk, għandu jkun hemm tmiem għad-differenzi ta' trattament tat-trasmissjoni ta' programmi permezz ta' satelliti ta' komunikazzjoni li jeżistu fl-Istati Membri, sabiex id-distinzjoni vitali fil-Komunità ssir jekk xogħlijiet u materji oħra protetti humiex komunikati lill-pubbliku; billi dan jassigura wkoll trattament ugwali tal-fornituri ta' xandir li jaqşam il-fruntieri, irrispettivament jekk jużawx xandir bis-satellita dirett jew satellita ta' komunikazzjoni;
- (14) Billi l-inċertezza legali dwar il-jeddijiet li għandhom ikunu akkwistati li timpedixxi xandir bis-satellita minn fruntiera għal oħra għandha tkun meġhluba billi jkun definit il-kunċett ta' komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita fuq livell tal-Komunità; billi din id-definizzjoni għandha fl-istess waqt tispeċifika fejn isir l-att ta' komunikazzjoni; billi dik it-tifsira hi mehtieġa biex tkun evitata l-applikazzjoni kumulattiva ta' diversi liġijiet nazzjonali għal att wiehed ta' xandir; billi l-komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita ssir biss meta, u fl-Istat Membru fejn, is-sinjali li jgħorru l-programm huma introdotti taht il-kontroll u responsabbiltà ta' l-organizzazzjoni tax-xandir fil-katina mhux interrotta ta' komunikazzjoni li twassal għas-satellita u 'l isfel lejn id-dinja; billi proċeduri tekniċi normali dwar is-sinjali li jwasslu l-programm m'għandhomx ikunu kunsidrati bħal interruzzjonijiet fil-katina tax-xandir;
- (15) Billi l-akkwist fuq bażi kuntrattwali ta' jeddijiet esklussivi ta' xandir għandu jkun konformi ma' kull leġislazzjoni dwar drittijiet ta' l-awtur u jeddijiet dwar drittijiet ta' l-awtur fl-Istati Membri li fihom isseħħ il-komunikazzjoni mal-pubbliku bis-satellita;
- (16) Billi l-prinċipju ta' helsien kuntrattwali li fuqu hi bbażata din id-Direttiva tagħmilha possibbli li jkompli jkun limitat l-isfruttament ta' dawn il-jeddijiet, b'mod speċjali safejn ċerti mezzi tekniċi ta' trasmissjoni jew ċerti verżjonijiet tal-lingwa jkunu nvoluti;
- (17) Billi, biex wiehed jasal għall-ammont tal-pagament li għandu jsir għall-jeddijiet akkwistati, il-partijiet għandhom jikkunsidraw l-aspetti kollha tax-xandir, bħall-udjenza attwali, l-udjenza potenzjali u l-verżjoni tal-lingwa;
- (18) Billi l-applikazzjoni tal-prinċipju tal-pajjiż-ta'-origini li jin-sab f'din id-Direttiva għandu jipprovdi għal perjodu ta' hames snin għar-rigward ta' kuntratti eżistenti; billi din id-Direttiva għandha tipprovdi perjodu ta' hames snin għal kuntratti eżistenti sabiex ikunu adottati, fejn mehtieġ, fid-dawl tad-Direttiva; billi l-imsemmi prinċipju ta' pajjiż-ta'-origini m'għandux, għalhekk, japplika għall-kuntratti eżistenti li jiskadu qabel l-1 ta' Jannar 2000; billi jekk sa dik

- id-data l-partijiet ikun fadlilhom interess fil-kuntratt, l-istess partijiet għandhom ikunu ntitolati li jergġu jinne-gożjaw il-kondizzjonijiet tal-kuntratt;
- (19) Billi ftehim dwar ko-produzzjoni internazzjonali eżistenti għandhom ikunu interpretati fid-dawl ta' l-għan ekonomiku u l-iskop maħsub mill-partijiet li jiffirmaw; billi fil-passat ftehim ta' ko-produzzjoni internazzjonali hafna drabi ma indirizzawx espressament u speċifikament il-komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita skond it-tifsir ta' din id-Direttiva forma partikolari ta' sfruttament; billi l-cablesofija li hemm wara hafna ftehim ta' ko-produzzjoni internazzjonali eżistenti hi li l-jeddijiet fil-ko-produzzjoni huma mhaddma separatament u indipendentement minn kull ko-produttur, billi jkunu diviżi l-jeddijiet ta' sfruttament bejniethom mal-linji territorjali; billi, bhala regola ġenerali, fis-sitwazzjoni fejn komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita awtorizzata minn ko-produttur tista' tippregudika l-valur tal-jeddijiet ta' sfruttament ta' ko-produttur ieħor, l-interpretazzjoni ta' dak il-ftehim eżistenti għandha normalment tissuggerixxi li l-ko-produttur ta' l-aħħar ikollu jagħti l-kunsens tiegħu għall-awtorizzazzjoni, mill-ko-produttur ta' l-ewwel, tal-komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita; billi l-esklussività tal-lingwa tal-ko-produttur ta' l-aħħar ikun preġudikat fejn il-verżjoni jew verżjonijiet tal-lingwa tal-komunikazzjoni mal-pubbliku, inkluż fejn il-verżjoni tkun *dubbed* jew bis-sottotitli, tikkoinċidi(jikkoinċidu) mal-lingwa jew il-lingwi li jkunu mifhuma b'mod ġenerali fit-territorju magħżul mill-ftehim għall-ko-produttur ta' l-aħħar; billi l-prinċipju ta' esklussività għandu jkun mifhum f'sens aktar wiesa' fejn il-komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita tirreferi għal xogħol li jikkonsisti sempliċement fi stampi u ma jkun fiha l-ebda djalogu jew sotto-titli; billi regola ċara hi meħtieġa fil-każijiet fejn il-ftehim ta' ko-produzzjoni internazzjonali ma jirregolax espressament id-diviżjoni ta' jeddijiet fil-każ speċifiku ta' komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita skond it-tifsira ta' din id-Direttiva;
- (20) Billi l-komunikazzjonijiet mal-pubbliku permezz tas-satellita minn pajjiżi li mhumiex membri għandhom taħt ċerti kondizzjonijiet ikunu meqjusa li jsehhu fi Stat Membru tal-Komunità;
- (21) Billi hu meħtieġ li jkun assigurat li l-protezzjoni għall-awturi, artisti, produttori ta' fonogrammi u organizzazzjonijiet ta' xandir tingħata fl-Istati Membri kollha u li din il-protezzjoni ma tkunx soġġetta għal sistema statutorja ta' liċenzjar; billi b'dan il-mod biss ikun possibbli li jkun assigurat li kull differenza fil-livell ta' protezzjoni fis-suq komuni ma toħloqx tghawwiġ fil-kompetizzjoni;
- (22) Billi l-wasla ta' teknoloġiji ġodda x'aktarx li jkollha impatt kemm fuq il-kwalità u l-kwantità ta' l-isfruttament tax-xoghlijiet u suġġetti oħra;
- (23) Billi fid-dawl ta' dawn l-iżviluppi l-livell ta' protezzjoni mogħti bis-saħħa ta' din id-Direttiva lil dawk kollha li jkollhom jedd fiż-żoni koperti b'din id-Direttiva għandu jibqa' taħt kunsiderazzjoni;
- (24) Billi l-armonizzazzjoni tal-leġislazzjoni maħsuba f'din id-Direttiva tinvolvi l-armonizzazzjoni tad-disposizzjonijiet billi tassigura livell għoli ta' protezzjoni ta' awturi, artisti, produttori ta' fonogrammi, u organizzazzjonijiet tax-xandir; billi din l-armonizzazzjoni m'għandhiex tippermetti organizzazzjoni tax-xandir li tiehu vantaġġ mid-differenzi fil-livelli ta' protezzjoni billi tirrialloka attivitajiet, għad-detriment tal-produzzjonijiet awdjo-viżivi;
- (25) Billi l-protezzjoni li pprovdiet jeddijiet dwar drittijiet ta' l-awtur għandha tkun alinjata ma' dik li tinsab fid-Direttiva tal-Kunsill 92/100/KEE tad-19 ta' Novembru 1992 dwar jeddijiet ta' kiri u jeddijiet ta' tislif dwar ċerti jeddijiet relatati mal-drittijiet ta' l-awtur fil-qasam tal-proprietà intellettwali⁽¹⁾ għall-finijiet ta' komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita; billi, b'mod partikolari, dan jassigura li artisti u produttori ta' fonogrammi jkunu garantiti remunerazzjoni xierqa għall-komunikazzjoni mal-pubbliku bis-satellita tal-wirja tagħhom jew fonogrammi;
- (26) Billi d-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 4 ma jipprevenux Stati Membri milli jestendu l-preżunzjoni stabbilita fl-Artikolu 2(5) tad-Direttiva 92/100/KEE għall-jeddijiet esklussivi msemmija fl-Artikolu 4; billi, aktar minn hekk, id-disposizzjonijiet ta' l-Artikolu 4 ma jipprevenux l-Istati Membri milli jipprovdu preżunzjoni li tirribatti l-awtorizzazzjoni ta' sfruttament għar-rigward tal-jeddijiet esklussivi ta' l-artisti imsemmija f'dak l-Artikolu, safejn dik il-preżunzjoni tkun kompatibbli mal-Konvenzjoni Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Artisti, Produtturi ta' Fonogrammi u Organizzazzjonijiet tax-Xandir;
- (27) Billi t-ritrasmissjoni bil-cable ta' programmi minn Stati Membri oħra hu att soġġett għad-drittijiet ta' l-awtur u, skond il-każ, jeddijiet relatati ma' drittijiet ta' l-awtur; billi l-operatur bil-cable għandu, għalhekk, jikseb l-awtorizzazzjoni minn kull min ikollu l-jeddijiet f'kull parti tal-programm li jkun trasmess mill-gdid; billi, bis-saħħa ta' din id-Direttiva, l-awtorizzazzjonijiet għandhom jingħataw b'mod kuntrattwali kemm-il darba ma tkunx ipprovduta eċċezzjoni temporanja fil-każ ta' skemi legali ta' liċenzjar;

(1) ĠU L 346, tas-27.11.1992, pġ. 61.

- (28) Billi, sabiex ikun assigurat li t-thaddim bla xkiel ta' ftehim kuntrattwali ma jitpoġġiex fid-dubbu bl-intervent ta' baranin li jkollhom jeddijiet fil-partijiet individwali tal-programm, għandhom isiru disposizzjonijiet, permezz ta' l-obbligazzjoni li jkun hemm rikors għal soċjetà li tiġbor, għall-eżerċizzju ta' kollezzjoni esklussiv tal-jedd ta' awtorizzazzjoni safejn dan hu mehtieg mill-karatteristiċi speċjali tat-ritrasmissjoni bil-*cable*; billi l-jedd ta' awtorizzazzjoni bhala tali jibqa' intatt u l-eżerċizzju ta' dan il-jedd biss hu regolat sa ċertu punt, sabiex il-jedd li tkun awtorizzata t-ritrasmissjoni bil-*cable* tista' tkun assenjata; billi din id-Direttiva ma taffettwax il-jeddijiet morali;
- (29) Billi l-eżenzjoni pprovduta fl-Artikolu 10 m'għandhiex tagħmel limitu fuq l-għażla ta' dawk li jkollhom il-jeddijiet li jitrasferixxu l-jeddijiet tagħhom lil soċjetà li tiġbor u b'hekk ikollhom sehem dirett fir-remunerazzjoni mhallsa mid-distributur bil-*cable* għal ritrasmissjoni bil-*cable*;
- (30) Billi arrangamenti kuntrattwali dwar l-awtorizzazzjoni ta' ritrasmissjoni bil-*cable* għandhom ikunu promossi permezz ta' miżuri addizzjonali; billi parti li tkun qed tfit-tex li tikkonkludi kuntratt ġenerali għandha, minn naħa tagħha, tkun obbligata tissottometti proposta kollettiva għal ftehim; billi, aktar minn hekk, kull parti għandha tkun intitolata, f'kull hin, li titlob l-assistenza ta' medjaturi imparzjali li x-xogħol tagħhom ikun li jassistu negozjati u li jistgħu jissottomettu proposti; billi dawk il-proposti u kull opposizzjoni għalihom għandhom isiru lill-partijiet interessati skond ir-regoli applikabbli dwar is-servizz ta' dokumenti legali, b'mod partikolari kif stabbilit fil-Konvenzjoni internazzjonali; billi, fl-aħħar nett, hu mehtieg li jkun assigurat li n-negozjati ma jkunux blukkati mingħajr ġustifikazzjoni valida jew li l-partijiet individwali ma jkunux prevenuti mingħajr ġustifikazzjoni valida milli jjeħdu sehem fin-negozjati; billi l-ebda wahda minn dawn il-miżuri għall-promozzjoni ta' l-akkwist tal-jeddijiet ma jpoġġi fid-dubbu n-natura kuntrattwali ta' l-akkwist tal-jeddijiet ta' ritrasmissjoni bil-*cable*;
- (31) Billi għal perjodu transitorju l-Istati Membri għandhom ikunu permessi li jzommu korpi eżistenti li jkollhom ġurisdizzjoni fit-territorju tagħhom fuq każijiet fejn il-jedd li jkun trasmess mill-ġdid programm bil-*cable* lill-pubbliku jkun ġie rifjutat b'mod mhux raġonevoli jew offrut b'kondizzjonijiet mhux raġonevoli minn organizzazzjoni tax-xandir; billi hu mifhum li l-jedd tal-partijiet interessati li jkunu mismugħa mill-korp għandu jkun garantit u li l-eżistenza ta' korp m'għandhiex tipprevjeni lill-partijiet interessati milli jkollhom aċċess normali għall-qrati;
- (32) Billi, iżda, r-regoli tal-Komunità mhumieħ mehtieġa biex ikunu trattati dawk il-materji kollha, li l-effetti tagħhom x'aktarx b'ċerti eċċezzjonijiet kummerċjali insinifikanti, jin-hassu biss fil-fruntieri ta' Stat Membru wieħed;
- (33) Billi għandhom ikunu stabbiliti regoli minimi sabiex ikun stabbilit u garantit xandir minn fruntiera għal oħra liberu u mhux interrott permezz tas-satellita u fl-istess hin, ritrasmissjoni bil-*cable* mhux alterat ta' programmi mxandra minn Stati Membri oħra, fuq bażi essenzjalment kuntrattwali;
- (34) Billi din id-Direttiva m'għandhiex tkun ta' hsara għal aktar armonizzazzjoni fil-qasam tal-drittijiet ta' l-awtur u jeddijiet relatati ma' drittijiet ta' l-awtur u l-amministrazzjoni kollettiva ta' dawk il-jeddijiet; billi l-possibbiltà għal Stati Membri li jirregolaw l-attivajiet ta' soċjetajiet li jiġbru m'għandhiex tkun ta' hsara għall-helsien ta' negozjati kuntrattwali tal-jeddijiet li jinsabu f'din id-Direttiva, bil-ftehim li dawk in-negozjati jsiru fil-qafas ta' regoli ġenerali jew speċifikament nazzjonali għar-rigward tal-liġi tal-kompetizzjoni jew il-prevenzjoni ta' abbuż ta' monopolji;
- (35) Billi għandu, għalhekk, jinkombi lill-Istati Membri li jissupplimentaw id-disposizzjonijiet ġenerali mehtieġa biex jint-lahqu l-għanijiet ta' din id-Direttiva billi jittieħdu miżuri leġislattivi u amministrattivi fil-liġi domestika tagħhom, sakemm dawn ma jmorrux kontra l-għanijiet ta' din id-Direttiva u huma kompatibbli mal-liġi tal-Komunità;
- (36) Billi din id-Direttiva ma taffettwax l-applikabilità tar-regoli ta' kompetizzjoni fl-Artikoli 85 u 86 tat-Trattat,

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

KAPITOLU I

TIFSIR

Artikolu 1

Tifsiriet

1. Għall-fini ta' din id-Direttiva, "satellita" tfisser kull satellita li taħdem fuq faxxi ta' frekwenza li, skond il-liġi ta' telekomunikazzjoni, jkunu riservati għax-xandir ta' sinjali għal *reception* mill-pubbliku jew li jkunu riservati għal komunikazzjoni

magħluqa, *point-to-point*. Fil-każ ta' l-ahhar, iżda, iċ-ċirkostanzi li fihom issehh ir-*reception* individwali ta' sinjali għandhom ikunu kompatibbli ma' dawk li japplikaw fl-ewwel każ.

2. (a) Għall-fini ta' din id-Direttiva, "komunikazzjoni lill-pubbliku permezz tas-satellita" tfisser l-att li jkunu introdotti, taht il-kontroll u r-responsabbiltà ta' l-organizzazzjoni tax-xandir, is-sinjali li jgħorru l-programm maħsuba għal *reception* mill-pubbliku f'katina mhux interrotta ta' komunikazzjoni li twassal sas-satellita u 'l isfel lejn id-dinja.

(b) L-att ta' komunikazzjoni mal-pubbliku permezz ta' satellita jsehh biss fl-Istati Membri billi, taht il-kontroll u responsabbiltà ta' l-organizzazzjoni tax-xandir, is-sinjali li jgħorru l-programm huma introdotti f'katina mhux interrotta ta' komunikazzjoni li twassal lejn is-satellita u 'l isfel lejn id-dinja.

(c) Jekk is-sinjali li jgħorru programmi huma *encrypted*, allura jkun hemm komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita bil-kondizzjoni li l-mezzi għal *decrypting* ix-xandir ikunu provduti lill-pubbliku mill-organizzazzjoni tax-xandir jew bil-kunsens tagħha.

(d) Billi att ta' komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita jsehh fi Stat mhux tal-Komunità li ma jipprovdi il-livell ta' protezzjoni pprovdut fil-Kapitolu II,

(i) jekk is-sinjali li jwasslu l-programm huma trasmessi lis-satellita minn *uplink situation* li tkun fl-Istati Membri, l-att ta' komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita għandu jitqies li jkun sehh f'dak l-Istat Membru u l-jeddijiet ipprovduti fil-Kapitolu II għandhom ikunu eżerċitati kontra l-persuna li thaddem l-*uplink station*; jew

(ii) jekk ma jkunx hemm użu ta' xi *uplink station* li jinsab fi Stat Membru iżda organizzazzjoni tax-xandir stabbilita fi Stat Membru tkun ikkummissjonat l-att ta' komunikazzjoni mal-pubbliku bis-satellita, dak l-att għandu fil-Komunità u l-jeddijiet provduti taht il-Kapitolu II għandhom ikunu eżerċitati kontra l-organizzazzjoni tax-xandir.

3. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, "ritrasmissjoni bil-*cable*" tfisser it-ritrasmissjoni simultanja, mhux alterata u mhux imqasra bil-*cable* jew sistema ta' microwave għal *reception* mill-pubbliku għal trasmissjoni inizjali minn Stat Membru ieħor, bil-*wire* jew *over the air*, inkluża dik bis-satellita, jew programmi tat-televizjoni jew tar-radju maħsuba għal *reception* mill-pubbliku.

4. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva "soċjeta li tiġbor" tfisser kull organizzazzjoni li timmaniġġja jew tamministra drittijiet ta' l-awtur jew jeddijiet relatati ma' drittijiet ta' l-awtur bhala l-ghan ewlieni tagħha jew bhala wiehed mill-ghanijiet prinċipali.

5. Għall-finijiet ta' din id-Direttiva, id-direttur prinċipali ta' xi xogħol ċinematografiku jew awdjo-viżiva għandu jkun kunsidrat bhala l-awtur tiegħu jew wiehed mill-awturi. L-Istati Membri jistgħu jagħżlu li ohrajn ikunu kunsidrati bhala ko-awturi.

KAPITOLU II

XANDIR TA' PROGRAMMI BIS-SATELLITA

Artikolu 2

Stati Membri li jkollhom jedd li jxandru għandhom jipprovdu jedd esklussiv għall-awtur li jawtorizza l-komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita ta' xogħlijiet li jkollhom id-drittijiet ta' l-awtur, bla ħsara għad-disposizzjonijiet stabbiliti f'dan il-kapitolu.

Artikolu 3

Akkwist ta' jeddijiet ta' xandir

1. L-Istati Membri għandhom jassiguraw li l-awtorizzazzjoni msemmija fl-Artikolu 2 tista' tkun akkwistata biss permezz ta' ftehim.

2. Stat Membru jista' jipprovdi li ftehim kollettiv bejn soċjetà li tiġbor u organizzazzjoni tax-xandir dwar xi kategorija partikolari ta' xogħlijiet jista' jkun estiż għal dawk li jkollhom jeddijiet tal-istess kategorija li ma jkunux rappreżentati mis-soċjetà li tiġbor, sakemm:

— il-komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita tkun bhala xandir terrestri mill-istess xandar, u

— dak li jkollu jedd u li ma jkunx rappreżentat għandu, f'kull hin, ikollu l-possibbiltà li jeskludi l-estensjoni tal-ftehim kollettiv għax-xogħlijiet tiegħu u li jeżerċita l-jeddijiet tiegħu kemm individwalment jew kollettivament.

3. Paragrafu 2 ma japplikax għal xogħlijiet ċinematografiċi, inklużi xogħlijiet magħmula minn proċess li jixbah iċ-ċinematografija.

4. Meta l-liġi ta' xi Stat Membru tipprovdi għal estensjoni ta' ftehim kollettiv skond id-disposizzjonijiet tal-paragrafu 2, dak l-Istat Membru għandu jinforma lill-Kummissjoni liema organizzazzjonijiet tax-xandir ikunu ntitolati li jagħmlu użu minn dik il-liġi. Il-Kummissjoni għandha tippubblika din l-informazzjoni fil-*Gurnal Uffiċjali tal-Komunitajiet Ewropej* (serje C).

Artikolu 4

Jedd ta' artisti, produtturi ta' fonogramm u organizzazzjonijiet tax-xandir.

1. Għall-finijiet ta' komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita, il-jeddijiet ta' artisti, produtturi ta' fonogramm u organizzazzjonijiet tax-xandir għandhom ikunu protetti b'mod konformi mad-disposizzjonijiet ta' l-Artikoli 6, 7, 8 u 10 tad-Direttiva 92/100/KEE.

2. Għall-finijiet tal-paragrafu 1, "xandir permezz ta' mezzi bla cable" fid-Direttiva 92/100/KEE għandha tintfieh li tinkludi komunikazzjoni mal-pubbliku bis-satellita.

3. Għar-rigward ta' l-eżerċizzju tal-jeddijiet imsemmija fil-paragrafu 1, l-Artikoli 2(7) u 12 tad-Direttiva 92/100/KEE għandhom jgħoddu.

Artikolu 5

Relazzjoni bejn drittijiet ta' l-awtur u jeddijiet relatati

Protezzjoni ta' jeddijiet relatati mad-drittijiet ta' l-awtur taht din id-Direttiva għandhom iħallu intatt u m'għandhom bl-ebda mod jaffettwaw il-protezzjoni tal-drittijiet ta' l-awtur.

Artikolu 6

Protezzjoni minima

1. L-Istati Membri jistgħu jipprovdu għal protezzjoni aktar fit-tul għal dawk li jkollhom jeddijiet relatati mad-drittijiet ta' l-awtur milli dik mehtieġa permezz ta' l-Artikolu 8 tad-Direttiva 92/100/KEE.

2. Fit-thaddim tal-paragrafu 1 l-Istati Membri għandhom josservaw it-tifsiriet li jinsabu fl-Artikolu 1(1) u (2).

Artikolu 7

Disposizzjonijiet transitorji

1. Għar-rigward ta' l-applikazzjoni fil-hin tal-jeddijiet imsemmija fl-Artikolu 4(1) ta' din id-Direttiva, l-Artikolu 13(1), (2), (6) u (7) tad-Direttiva 92/100/KEE għandu jgħodd. L-Artikolu 13(4) u (5) tad-Direttiva 92/100/KEE għandu japplika *mutatis mutandis*.

2. Il-ftehim dwar l-isfruttament tax-xogħlijiet u suġġetti oħra protetti li jkunu fis-seħh fid-data msemmija fl-Artikolu 14(1) għandhom ikunu soġġetti għad-disposizzjonijiet ta' l-Artikoli 1(2), 2 u 3 sa mill-1 ta' Jannar 2000 jekk dawn jiskadu wara din id-data.

3. Meta ftehim ta' ko-produzzjoni internazzjonali li jkun sar qabel id-data msemmija fl-Artikolu 14(1) bejn ko-produttur minn xi Stat Membru u ko-produttur wiehed jew aktar minn Stati Membri oħra jew pajjiżi mhux membri espressament jipprovdu

għal sistema ta' diviżjoni ta' jeddijiet ta' sfruttament bejn il-koproducturi permezz taż-żoni ġeografici għall-mezzi kollha ta' komunikazzjoni mal-pubbliku, minghajr ma jiddistingwu bejn l-arranġament applikabbli għall-komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita mid-disposizzjonijiet applikabbli lill-mezzi l-oħra tal-komunikazzjoni, u fejn il-komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita tal-ko-produzzjoni tista' tippregudika l-esklussività, b'mod partikolari l-esklussività tal-lingwa, ta' wiehed mill-ko-produtturi jew dawk nominati minnu f'xi territorju partikolari, l-awtorizzazzjoni minn wiehed mill-ko-produtturi jew dawk nominati minnu għall-komunikazzjoni mal-pubbliku permezz tas-satellita għandu jkollha l-qbil minn qabel ta' dak li jkollu l-esklussività, kemm jekk ko-produttur jew persuna nominata.

KAPITOLU III

RITRASMISSJONI PERMEZZ BIL-CABLE

Artikolu 8

Jedd ta' ritrasmissjoni permezz bil-cable

1. L-Istati Membri għandhom jassiguraw li meta programmi minn Stati Membri oħra jkunu trasmessi mill-ġdid permezz bil-cable fit-territorju tagħhom ikunu osservati d-drittijiet ta' l-awtur applikabbli u l-jeddijiet relatati u li dik ir-ri-trasmissjoni ssir abbażi ta' ftehim kuntrattwali individwali jew kollettiv bejn dawk li jkollhom il-drittijiet ta' l-awtur, dawk li jkollhom il-jeddijiet relatati u operaturi tal-cable.

2. Minkejja l-paragrafu 1, l-Istati Membri jistgħu jzommu sal-31 ta' Diċembru 1997 dawk is-sistemi statutorji ta' liċenzjar li jkunu mħaddma jew espressament mitluba minn liġi nazzjonali fil-31 ta' Lulju 1991.

Artikolu 9

Eżerċizzju tal-jedd ta' ritrasmissjoni bil-cable

1. L-Istati Membri għandhom jassiguraw li l-jedd ta' min għandu d-drittijiet ta' l-awtur u dawk li jkollhom jeddijiet relatati li jagħtu jew jirrifjutaw awtorizzazzjoni lil operatur tal-cable għal *cable retransmission* jista' jkun estiz biss permezz ta' soċjetà kolletriċi.

2. Meta dak li jkollu jedd ma jkunx trasferixxa l-immaniġġjar tal-jeddijiet tiegħu lil soċjetà kolletriċi, is-soċjetà kolletriċi li timmanigġja jeddijiet ta' l-istess kategorija għandha titqies li ngħatatilha l-mandat li timmanigġja l-jeddijiet. Meta aktar minn soċjetà kolletriċi wahda timmanigġja jeddijiet ta' dik il-kategorija, dak li jkollu l-jedd għandu jkun liberu li jagħżel liema minn dawk is-soċjetajiet kolletriċi tkun meqjusa li jkollha l-mandat li timmanigġja l-jeddijiet tiegħu. Dak li jkollu l-jedd kif imsemmi f'dan il-paragrafu għandu jkollu l-istess jeddijiet u obligazzjonijiet li jirriżultaw mill-ftehim bejn l-operatur tal-cable u s-soċjetà kolletriċi li tkun meqjusa li jkollha l-mandat li timmanigġja

l-jeddijiet tiegħu daqs dak li jkollu l-jeddijiet li jkun ta mandat lil dik is-soċjetà kolletriċi u dan għandu jkun jista' jinvoka dawk il-jeddijiet f'perjodu ta' żmien, li għandu jkun stabbilit mill-Istat Membru interessat, li m'għandux ikun iqsar minn tliet snin mid-data tat-ritrasmissjoni bil-cable li tinkludi xi-xogħol tiegħu jew suġġett ieħor protett.

3. Stat Membru jista' jipprovi li, meta dak li jkollu jedd jawtorizza t-trasmissjoni inizjali fit-territorju tiegħu ta' xogħol jew suġġett ieħor protett, dan għandu jitqies li jkun qabel li ma jeżerċitax il-jeddijiet tiegħu ta' ri-trasmissjoni fuq bażi individwali iżda li jeżerċitahom skond id-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva.

Artikolu 10

Eżerċizzju tal-jedd ta' cable retransmission minn organizzazzjonijiet tax-xandir

L-Istati Membri għandhom jassiguraw li l-Artikolu 9 ma japplikax għall-jeddijiet eżerċitati minn organizzazzjoni tax-xandir għar-rigward it-trasmissjoni tagħha stess, irrispettivament dwar jekk il-jeddijiet in kwistjoni jkunux tagħha jew ikunu ġew trasferiti lilha minn oħrajn li għandhom id-drittijiet ta' l-awtur u/jew dawk li jkollhom jeddjiet relatati.

Artikolu 11

Medjaturi

1. Meta l-ebda ftehim ma jkun konkluż dwar awtorizzazzjoni ta' cable retransmission ta' xi xandira. L-Istati Membri għandhom jassiguraw li kull parti tista' titlob l-assistenza ta' wiehed jew aktar medjaturi.

2. Ix-xogħol tal-medjaturi għandu jkun li jipprovdu assistenza fin-negozjati. Dawn jistgħu wkoll jissottomettu proposti lill-partijiet.

3. Għandu jkun prezunt li l-partijiet kollha jaċċettaw proposta kif imsemmi fil-paragrafu 2 jekk l-ebda wiehed minnhom ma juri l-opposizzjoni f'perjodu ta' tliet xhur. Avviż tal-proposta u ta' xi opposizzjoni għaliha għandha tingħata lill-partijiet interessati skond ir-regoli applikabbli dwar is-servizz ta' dokumenti legali.

4. Il-medjaturi għandhom ikunu magħżula b'tali mod li l-indipendenza u imparzjalità tagħhom tkun lil hinn minn kull dubbju raġonat.

Artikolu 12

Prevenzjoni ta' l-abbuż tal-posizzjonijiet ta' negozjati

1. L-Istati Membri għandhom jassiguraw permezz tal-liġi civili jew amministrattiva, kif xieraq, li l-partijiet jibdeu u jagħmlu negozjati dwar l-awtorizzazzjoni għal ritrasmissjoni bil-cable in bona fede u ma jipprevenux jew ifixklu n-negozjati mingħajr ġustifikazzjoni valida.

2. Stat Membru li, fid-data msemmija fl-Artikolu 14(1), ikollu korp li jkollu ġurisdizzjoni fit-territorju tiegħu fuq il-każijiet fejn il-jedd li jkun ri-trasmissjoni programm permezz bil-cable lill-pubbliku f'dak l-Istat Membru jkun rifjutat b'mod mhux raġonevoli jew offert b'kondizzjonijiet mhux raġonevoli mill-organizzazzjoni tax-xandir jista' jzomm lil dak il-korp.

3. Paragrafu 2 japplika għal perjodu transitorju ta' tmien snin mid-data msemmija fl-Artikolu 14(1).

KAPITOLU IV

DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 13

Amministrazzjoni kollektiva ta' jeddjiet

Din id-Direttiva tkun mingħajr preġudizzju għar-regolament ta' l-attivitajiet ta' soċjetà kolletriċi mill-Istati Membri.

Artikolu 14

Disposizzjonijiet finali

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-sehħ il-liġijiet, ir-regolamenti u d-disposizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva qabel l-1 ta' Jannar 1995. Dawn għandhom jinfirmaw minnufih lill-Kummissjoni b'dan.

Meta l-Istati Membri jadottaw dawn il-miżuri, dawn ta' l-aħhar għandu jkollhom referenza għal din id-Direttiva jew ikunu akkumpanjati b'dik ir-referenza fil-hin tal-pubblikazzjoni uffiċjali tagħhom. Il-metodi li bihom issir dik ir-referenza għandhom ikunu stabbiliti mill-Istati Membri.

2. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni d-disposizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li huma jadottaw fil-qasam kopert b'din id-Direttiva.

3. Mhux aktar tard mill-1 ta' Jannar 2000, il-Kummissjoni għandha tissottometti lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali rapport dwar l-applikazzjoni ta' din id-Direttiva u, jekk ikun meħtieġ, tagħmel aktar proposti biex tadottah għal żviluppi fis-settur awdjo u awdjo-viżiv.

Artikolu 15

Din id-Direttiva hi indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussel, fis-27 ta' Settembru 1993.

Għall-Kunsill

Il-President

R. URBAIN